

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobkyně: J. Š., narozená dne X
bytem X

zastoupená zmocněncem J. Š., narozeným dne X
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo dopravy**
sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 8. 2022, č. j. MD-23790/2022-160/5

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 8. 2022, č. j. MD-23790/2022-160/5, se ruší v části výroku označeném I., v němž bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru dopravněsprávních činností, vydanému dne 7. 2. 2022, č. j. MHMP 199257/2022/Živ, a uvedené rozhodnutí bylo potvrzeno.
- II. Žaloba se v části, ve které se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 8. 2022, č. j. MD-23790/2022-160/5, ve výroku označeném II., v němž bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti usnesení Magistrátu hlavního města Prahy, odboru dopravněsprávních činností, ze dne 8. 3. 2022, č. j. MHMP 412534/2022/Živ, a uvedené rozhodnutí bylo potvrzeno, odmítá.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení rozhodnutí Ministerstva dopravy (dále jen „žalovaný“) ze dne 30. 8. 2022, č. j. MD-23790/2022-160/5 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byla podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuta odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru dopravněsprávních, činností vydanému dne 7. 2. 2022 (datovanému 3. 2. 2022), č. j. MHMP 199257/2022/Živ, a rozhodnutí ze dne 8. 3. 2022, č. j. MHMP 412534/2022/Živ.
2. Prvostupňovým rozhodnutím ze dne 3. 2. 2022 (vydaným dne 7. 2. 2022), č. j. MHMP 199257/2022/Živ, Magistrát hlavního města Prahy, odbor dopravněsprávních činností (dále jen „správní orgán I. stupně“) v souladu s ust. § 67 odst. 1 správního řádu shledal žalobkyni vinnou z přestupku podle § 10 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měla dopustit tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s ust. § 10 tohoto zákona nezajistila, aby dne 20. 2. 2021 v 00.13 hod v Praze 1, ul. X u domu č. p. X při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Nezjištěný řidič zastavil a poté zůstal stát s vozidlem v úseku označeném svislou dopravní značkou „č. B 28 Zákaz zastavení“ a dodatkovou tabulkou „č. E 8a Začátek úseku“, tj. že dosud nezjištěný řidič spáchal přestupek podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, a to porušením ust. § 4 písm. c) téhož zákona. Tímto jednáním se tak provozovatel (žalobkyně) dopustil přestupku podle ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu porušením ust. § 10 odst. 3 uvedeného zákona, za což mu, ve smyslu ust. § 125f odst. 4 tohoto zákona, za použití ust. § 125c odst. 5 písm. g) téhož zákona, byla uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a dále povinnost uhradit náklady řízení 1 000 Kč.
3. Prvostupňovým usnesením ze dne 8. 3. 2022, č. j. MHMP 412534/2022/Živ, správní orgán I. stupně nevyhověl žádosti žalobkyně o navrácení v předešlý stav.

II. Žalobní body

4. Žalobkyně namítala porušení ustanovení, jimiž se má zabezpečit objasnění věci a právo obhajoby, namítala nejasnost skutkových zjištění a nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, správní orgán se nevypořádal se všemi významnými okolnostmi. Žalovaný překročil a zneužil meze správního uvážení, jednání žalovaného vykazuje známky libovůle. Žalovaný odvolací námitky žalobkyně zcela zjednodušuje a vytrhává je z kontextu, žalovaný se s odvoláním vypořádal naprosto nedostatečně. Postupem žalovaného byla žalobkyni odejmuta možnost se osobně zúčastnit ústního jednání, došlo tak k porušení § 80 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“). Nezbytnost ústního jednání pro zjištění stavu v předmětné věci shledal sám správní orgán, když ústní jednání nařídil.

5. Zástupce žalobkyně se písemným podáním ze dne 25.1.2022 omluvil z ústního jednání dne 26. 1. 2022 z důvodu karantény COVID 19. Tím, že prvostupňový správní orgán neakceptoval tuto omluvu z jednání, byla žalobkyni správním orgánem odejmuta možnost se zúčastnit ústního projednání předmětné záležitosti, když ústní jednání lze konat bez přítomnosti obviněné, či jejího zástupce jen tehdy, jestliže byli řádně předvoláni a souhlasí s konáním ústního jednání bez jejich přítomnosti, nebo pokud se na předvolání nedostaví bez náležité omluvy. Dne 3. 1. 2022 předvolal správní orgán žalobkyni doručením předvolání jejímu zástupci k ústnímu jednání na den 26. 1. 2022 v čase 09.00 hod, když ji v předvolání poučil o tom, že jako omluvu z jednání lze akceptovat zejména pracovní neschopnost uznanou lékařem, nutnost ošetřování člena rodiny... Podáním, doručeným prostřednictvím datové schránky správnímu orgánu dne 25. 1. 2022 v čase 10.57 hod, se z ústního jednání zástupce žalobkyně omluvil, což doložil dokladem o onemocnění svého syna (narozeného 2011) nemocí COVID 19, s tím, že je v karanténě z důvodu, že je ve styku se svým nezletilým synem. Potvrzení o nařízené karanténě došla zástupci žalobkyně formou sms zprávy od hygienické stanice dne 26. 1. 2022 v čase 14.59 hod, což zástupce žalobkyně doložil neprodleně.
6. Podle názoru žalobkyně správní orgán pochybil, když neakceptoval omluvu z důvodu karanténních opatření, která jsou daná striktně zákonem, existovala zákonná povinnost všech občanů je dodržovat, když toto dodržování bylo občanům striktně dáno i pod trestně právní sankcí z důvodu zamezení šíření vysoce nakažlivé přenosné nemoci COVID 19.
7. Žalobkyně je toho názoru, že pokud se správní orgán rozhodl omluvu neakceptovat, měl o tomto svém rozhodnutí zástupce žalobkyně neprodleně informovat, aby na to žalobkyně a její zástupce mohli včasně reagovat.
8. Žalobkyně v té době byla mimo své trvalé bydliště, v zahraničí, což doložila správnímu orgánu čestným prohlášením ze dne 5. 2. 2022. Pro celé správní řízení byla žalobkyně zastoupena zástupcem, aby s ohledem na svou vytíženost mohlo dojít k včasnému projednání záležitosti ve správním řízení.
9. Zástupce žalobkyně podal ke správnímu orgánu i návrh dle § 41 správního řádu na navrácení v předešlý stav, který správní orgán rovněž v rozporu s právem usnesením ze dne 8. 3. 2022 zamítl. V tomto návrhu žalobkyně žádala o nařízení nového ústního projednání a o stanovení termínu pro vyjádření se k podkladům rozhodnutí dle § 36 odst. 3 správního řádu, když vážným důvodem pro tuto žádost byla nařízená karanténa.
10. Žalobkyně konečně namítala i nesprávně umístěný podpis na rozhodnutí ze dne 3. 2. 2022, když toto bylo podepsáno elektronicky na straně 1 rozhodnutí, které čítá 7 stran. Správní rozhodnutí má být podle názoru žalobkyně opatřeno podpisem až na konci rozhodnutí, chybí i slovní vyjádření „otisk úředního razítka“. Podpis na rozhodnutí by měl zajišťovat, že oprávněná úřední osoba, která rozhodnutí vlastnoručně podepsala, se s jeho obsahem dostatečně důkladně seznámila a dané připojením podpisu stvrzuje, což podpis na přední straně rozhodnutí nezajišťuje. Takto uvedený podpis na rozhodnutí je z pohledu žalobkyně absolutně neplatným a nicotným právním úkonem, s ohledem na skutečnost, že není stvrzen obsah celého dokumentu a celého rozhodnutí.
11. Žalobkyně konečně navrhla, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno, věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení a aby byla žalovanému uložena povinnost uhradit žalobkyni náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

III. Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný konstatoval, že žalobní námitky ve větší míře korespondují s námitkami odvolacími, se kterými se již vypořádal v napadeném rozhodnutí. Žalovaný, stejně jako správní orgán I. stupně, při vydávání napadeného rozhodnutí postupoval v souladu s právními předpisy a zásadami správního řádu i v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu.

IV. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

13. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu dotčeném žalobou, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
14. Soud se předně zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí. K námitce nevypořádání se s odvolacími námitkami soud konstatuje, že je povinností správního orgánu se v odůvodnění rozhodnutí vypořádat se všemi námitkami, návrhy a vyjádřeními účastníka řízení (§ 68 odst. 3 správního řádu). Pokud se správní orgán v rozhodnutí o opravném prostředku se všemi uplatněnými námitkami nevypořádá, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71, nebo ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45). O nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů se jedná zejména tehdy, opomene-li správní orgán či soud na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Naopak, pokud se správní orgán podstatou námitky řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky, o nepřezkoumatelnost rozhodnutí se nejedná. Správní orgány a soudy zároveň nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí; takový postup shledal ústavně konformním i Ústavní soud (srov. nálezy ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014-43, nebo ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38). Z uvedeného vyplývá, že rozhodnutí odvolacího správního orgánu není nepřezkoumatelné, pokud je odpověď na dílčí odvolací námitku alespoň implicitně obsažena ve vypořádání jiné námitky nebo pokud správní orgán postaví proti námitkám vlastní ucelenou argumentaci, vedle níž námitka neobstojí.
15. Žalobkyně namítala, že žalovaný odvolací námitky žalobkyně zcela zjednodušuje a vytrhává je z kontextu, žalovaný se s odvoláním podle názoru žalobkyně vypořádal naprosto nedostatečně. Žalobkyně v odvolání namítala, že jí byla nesprávně odejmuta možnost se účastnit ústního jednání a dále nesprávnost elektronického podpisu na

prvostupňovém rozhodnutí a chybějící slova „otisk úředního razítka“ na prvostupňovém rozhodnutí. Z napadeného rozhodnutí je zcela zřejmé, že žalovaný obě námitky vypořádal, a to na straně 5 až 6 napadeného rozhodnutí, nesouhlas žalobkyně s tímto posouzením nezpůsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Tato námitka je nedůvodná.

16. Podle § 69 odst. 1, 3 správního řádu *v písemném vyhotovení rozhodnutí se uvede označení "rozhodnutí" nebo jiné označení stanovené zákonem. Písemné vyhotovení rozhodnutí dále musí obsahovat označení správního orgánu, který rozhodnutí vydal, číslo jednací, datum vyhotovení, otisk úředního razítka, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby. Podpis oprávněné úřední osoby je na stejnopisu možno nahradit doložkou "vlastní rukou" nebo zkratkou "v. r." u příjmení oprávněné úřední osoby a doložkou "Za správnost vyhotovení:" s uvedením jména, příjmení a podpisu úřední osoby, která odpovídá za písemné vyhotovení rozhodnutí. Pokud se má rozhodnutí doručit elektronicky, vyhotoví úřední osoba, která za písemné vyhotovení rozhodnutí odpovídá, jeho elektronickou verzi.*
17. Prvostupňové rozhodnutí ze dne 3. 2. 2022 zaslané zástupci žalobkyně do datové schránky obsahuje na straně první dole informaci, že rozhodnutí bylo elektronicky podepsáno pracovníkem prvostupňového správního orgánu. Dále na poslední straně prvostupňového rozhodnutí je uvedeno jméno, příjmení a titul oprávněné úřední osoby s údajem, že rozhodnutí je podepsáno elektronicky. Dále je na poslední straně kruh bez uvedení slov „otisk úředního razítka“.
18. Pokud žalobkyně namítala, že namísto otisku úředního razítka má být slovně uvedeno „otisk úředního razítka“, tento požadavek byl uvedený v ust. § 69 odst. 3 správního řádu, ve znění do 30. 6. 2017. Novelou č. 183/2017 Sb. byl tento požadavek vypuštěn, vzhledem k tomu, že se jednalo o postup, který v praxi způsoboval zbytečnou administrativní zátěž (viz důvodová zpráva k zákonu č. 183/2017 Sb.).
19. Pro úplnost lze dodat, že případná absence úředního razítka či jeho nesprávné užití je obecně vadou rozhodnutí. Nicméně jak uvedl již prvorepublikový Nejvyšší správní soud (Boh. A 3110/24), „*nedostatek razítka na úředním vyřízení není vadou podstatnou, nezavdává-li pochybnosti o pravé podstatě a druhu písemnosti*“, či v jiném svém rozhodnutí (Boh. A 20676/35), kde podotkl, že není patrné, jak by mohl být stěžovatel vytýkaným nedostatkem (spočívajícím právě v absenci úředního razítka) zkrácen na svých procesních či hmotných právech. Obdobně i současný Nejvyšší správní soud (rozsudek ze dne 21. 12. 2005, č. j. 5 Afs 136/2004-79) k absenci razítka uvedl: „*Lze-li jednoznačně tedy dospět k závěru, že není pochyb o tom, že rozhodnutí vydal oprávněný orgán v rámci svých kompetencí, netrpí vadami, které mohou způsobit jeho zmatečnost, neurčitost nebo nemožnost, přičemž je-li zřejmé, komu je určeno, nelze takové rozhodnutí označit za nicotné. Absence zákonné formy správního aktu může vyvolávat jeho nicotnost pouze tehdy, jestliže je tento nedostatek natolik intenzivní a zřejmý, že po účastnících dotčeného právního vztahu nelze spravedlivě žádat, že budou tento správní akt respektovat. Tak tomu v daném případě však nebylo a na tomto faktu by nemohlo ničeho zvrátit bez dalšího ani chybějící razítko správce daně. Daňový subjekt, jehož společníkem stěžovatel byl, nebyl nikterak uvedeným rozhodnutím zkrácen na svém právu obrany proti takovému rozhodnutí.*“
20. V prvostupňovém rozhodnutí je dále oprávněná úřední osoba správně elektronicky podepsána, názor žalobkyně, že pokud není doložka na poslední straně rozhodnutí, jde o nicotný správní akt, nemá oporu v zákoně ani judikatuře.

21. Případné chybějící zákonné náležitosti správního aktu mohou vyvolávat jeho nicotnost pouze tehdy, jestliže je tento nedostatek natolik intenzivní a zřejmý, že po účastnících dotčeného právního vztahu nelze spravedlivě žádat, aby tento správní akt respektovali (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2011, č. j. 2 As 121/2011-90). Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2004, č. j. 2 Azs 5/2004-48, rozhodnutí správního orgánu není nicotné bez přistoupení dalších okolností jen proto, že není podepsáno oprávněnou osobou. O nicotnost by se ale mohlo jednat tehdy, pokud by absence podpisu oprávněné osoby odrážela skutečnost, že rozhodnutí bylo vydáno bez vědomí oprávněné osoby. Takovému závěru v nyní projednávané věci nic nenasvědčuje.
22. Podle § 80 odst. 1, 4 zákona o odpovědnosti za přestupky *správní orgán může nařídit ústní jednání. K ústnímu jednání správní orgán předvolá účastníky řízení. Ústní jednání lze konat bez přítomnosti obviněného jen tehdy, jestliže byl řádně předvolán a souhlasí s konáním ústního jednání bez vlastní přítomnosti nebo pokud se na předvolání nedostaví bez náležité omluvy nebo bez dostatečného důvodu.*
23. K námitce týkající se nemožnosti se účastnit ústního jednání bylo ze správního spisu zjištěno, že správní orgán I. stupně zástupce žalobkyně předvolal k ústnímu jednání na den 26. 1. 2022, zástupci žalobce byla předvolánka doručena dne 3. 1. 2022. Zástupce se písemným podáním ze dne 25. 1. 2022 omluvil z ústního jednání z důvodu karantény. Vysvětlil, že jeho nezletilý syn byl pozitivně testován na COVID 19, doložil výsledek PCR testu ze dne 25. 1. 2022. Požádal o stanovení nového termínu jednání. Prvostupňový orgán vyhodnotil omluvu jako nedoloženou. V prvostupňovém rozhodnutí uvedl, že správní orgán má povinnost akceptovat omluvu, která je náležitá, což předpokládá jak její bezodkladnost, tak i relevantnost důvodů. Jen taková omluva poskytuje možnost obviněnému dosáhnout odročení jednání. Zástupce provozovatelky vozidla podle prvostupňového správního orgánu nepodpořil své tvrzení žádným relevantním podkladem, podání obsahuje pouze potvrzení o pozitivním testu syna zástupce, nikoliv žádný doklad o tom, že se zástupce nemůže z jakéhokoli relevantního důvodu (například ošetřování člena rodiny) dostavit. Aby mohla být omluva považována za náležitou, musí být důvod omluvy doložen, což znamená, že obviněný musí své tvrzení v rámci objektivních možností dokázat. Je-li omluva založena na zcela obecném důvodu a není ničím podložena, není správní orgán povinen ji podrobně hodnotit ani vyzývat obviněného k doplnění důvodů, pro které se omlouvá. Správní orgán rovněž není povinen obviněného vyrozumět tom, že jeho omluvu shledal nedůvodnou. Dále správní orgán konstatoval, že zástupce neměl zastupovat provozovatelku vozidla, když ze svých osobních důvodů nemohl zastupování ve věci dostát a provozovatelka vozidla se mohla dostavit osobně, případně si mohla zvolit jinou osobu zmocněnce, takovou, která bude řádně hájit její práva. K nařízenému ústnímu jednání o přestupku se provozovatelka vozidla ani její zástupce bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu nedostavili. Proto byla vyhotovena písemnost „Protokol o ústním jednání o přestupku“ ze dne 26. 1. 2022, kdy ústní jednání a dokazování proběhlo v nepřítomnosti obviněné i jejího zástupce.
24. Následně bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí ze dne 3. 2. 2022, žalobkyně podala odvolání (dne 11. 2. 2022), k němuž přiložila potvrzení o nařízené karanténě formou sms zprávy od hygienické stanice dne 26. 1. 2022 v čase 14.59 hod, karanténa byla nařízena

do 28. 1. 2022. Dále bylo k odvolání předloženo čestné prohlášení žalobkyně, že v době jednání byla v zahraničí.

25. Žalovaný v napadeném rozhodnutí k této otázce uvedl, že správní orgán I. stupně postupoval v souladu se zákonem, když zaslanou omluvu neakceptoval. Aby byla omluva uznána, musí splňovat tři podmínky. Musí být bezodkladná, důvodná a daný důvod musí být doložen. Důkazní břemeno tíží toho, kdo se omlouvá, a nikoliv správní orgány. V daném případě lze konstatovat, že daná omluva nebyla náležitá ani řádná. Zmocněnec v řízení zaslal omluvu, kterou odůvodnil tím, že mu byla nařízena karanténa, avšak omluvu doložil pouze lékařským potvrzením o výsledku pozitivního testování syna. Taková omluva však nedokládá, že by zmocněnec žil s tímto synem ve společné domácnosti, ani že by nastupoval do karantény, případně že šlo o ošetřování člena rodiny. Pokud mu přišla sms z krajské hygienické stanice o nastoupení do karantény, měl tuto skutečnost doložit bezodkladně správnímu orgánu I. stupně, což však neučinil. Sms zprávu z hygienické stanice doložil až v odvolání. Zároveň není povinností správního orgánu vyrozumět účastníka řízení o neakceptaci omluvy. Zmocněnec odvolatelky se měl aktivně zajímat, zda omluvu správní orgán I. stupně akceptoval, neboť ji zaslal den před konáním ústního jednání. Žalovaný zdůraznil, zásadu, že právo patří bdělým, nechť každý střeží si svá práva. K účasti žalobkyně u ústního jednání žalovaný dodal, že jí nic nebránilo se tohoto jednání zúčastnit, nicméně s ohledem na to, že byla v řízení zastoupena, je posouzení jejího přiloženého čestného prohlášení k posouzení omluvy irelevantní.
26. Soud s posouzením omluvy správními orgány nesouhlasí.
27. V posuzovaném případě žádný z účastníků nezpochybňuje řádné předvolání žalobkyně k přestupkovému jednání dne 26. 1. 2022 a poučení o následcích pro případ, že by se k jednání nedostavila. Dále je nutno zhodnotit, zda omluva z jednání byla „náležitá“ a důvod omluvy „dostatečný“. Výklad pojmu „náležitá omluva“ byl předmětem řady rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Podmínky náležité omluvy jsou shrnuty například v rozsudku ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 As 25/2013-23, dle kterého *„[a]by mohla být omluva obviněného z přestupku z nařízeného ústního jednání považována za náležitou, musí být splněny tři podmínky: 1) Obviněný se musí omluvit neodkladně, tedy ihned, jakmile mu to okolnosti dovolí. Z toho pohledu nebude náležitá např. omluva učiněná těsně před jednáním z důvodu, o němž obviněný věděl a mohl jej sdělit již dříve. 2) V omluvě musí být uveden důvod, který obviněnému účast na jednání znemožňuje. Tomuto požadavku nevyhoví např. omluva s vágním odvoláním se na vyřizování důležitých záležitostí. 3) Důvod omluvy musí být doložen, obviněný tedy musí své tvrzení v rámci objektivních možností prokázat.“*
28. Za včasnou lze přitom považovat pouze takovou omluvu, která byla správnímu orgánu adresována bezodkladně po zjištění překážky vylučující účast obviněného při projednání přestupku a která současně správnímu orgánu došla nejpozději v době, kdy k ní mohl ještě před zahájením jednání přihlédnout (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2012, č. j. 1 As 116/2012-25). Důležitost důvodu omluvy obviněného z přestupku z neúčasti u ústního jednání je přitom třeba posuzovat z hlediska jejího pořadí, obsahu a s ohledem na to, v jakém stadiu řízení byla omluva uplatněna (doba od zahájení správního řízení nebo do zániku odpovědnosti za přestupek) a zda ze spisu či jiných skutečností nevyplývá obstrukční snaha obviněného z přestupku působit průtahy v řízení nebo dosáhnout zániku odpovědnosti za spáchání přestupku apod. (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2009, č. j. 7 As 28/2009-99).

29. Pokud jde o hodnocení včasnosti omluvy, z popsaného skutkového stavu je evidentní, že omluva byla správnímu orgánu I. stupně zaslána bezodkladně po obdržení výsledku pozitivního PCR testu dne 25. 1. 2022 a do jeho dispozice se dostala téhož dne v 12:07 hod., tedy den před nařízeným jednáním. Včasnost omluvy z nařízeného ústního jednání je tedy splněna.
30. Důvodem omluvy, který zástupci žalobkyně měl znemožňoval účast na jednání, byla nařízená karanténa z důvodu onemocnění jeho nezletilého syna onemocněním COVID 19. Z omluvy bylo zřejmé, že pozitivní PCR test vyšel nezletilému synovi zástupce, lze rozumně předpokládat, že rodiče bývají zpravidla se svými nezletilými dětmi v pravidelném kontaktu, pokud zástupce uvedl, že se jednání nemůže zúčastnit kvůli karanténě, která mu skutečně o den později byla potvrzena, jde o omluvu z důležitého důvodu a také dostatečně doloženou. Zvláště v případě, že v projednávané věci šlo o omluvu první. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný nehodnotil důvodnost omluvy ve vztahu k případným obstrukčním snahám žalobkyně (které konstatoval ve vztahu k otázce posouzení objektivní odpovědnosti žalobkyně coby provozovatelky vozidla).
31. Soud tedy konstatuje, že omluva se prima facie musela jevit správnímu orgánu jako důvodná, zástupce žalobkyně konkrétně důvody omluvy popsal a doložil důkazy, které měl v tu dobu k dispozici. Nelze přehlédnout i velmi omezený časový prostor, který zástupce k doložení své omluvy měl, když omluvu musel poslat v podstatě obratem, nebyl tedy časový prostor k obstarávání dalších důkazů.
32. Vzhledem k těmto specifickým podmínkám měl správní orgán v případě pochybností vyzvat k dodatečnému doložení karantény. Za daných okolností se jevílo lidsky vhodné a zároveň žádoucí nařízené jednání přeložit a zástupce žalobkyně opětovně předvolat v náhradním termínu. Uvedeným postupem by přitom zároveň bylo učiněno zadost obecně stanovené povinnosti součinnosti a vstřícnosti pracovníků správních orgánů vůči adresátům veřejné správy (viz zejména § 4 správního řádu).
33. Zcela nepřijatelná je argumentace, že zástupce neměl žalobkyni zastupovat, když ze svých osobních důvodů nemohl zastupování ve věci dostát, či že se žalobkyně mohla dostavit osobně, případně si mohla zvolit jinou osobu zmocněnce, takovou, která bude řádně hájit její práva. V okamžiku udělení plné moci dne 8. 6. 2021 nemohla žalobkyně ani její zástupce předpokládat pozdější vývoj situace. Po žalobkyni nebylo možné ani spravedlivě požadovat, aby si zvolila jeden den před jednáním zástupce nového, nadto i předání případné dokumentace k případu žalobkyně by bylo velmi problematické, neboť se dosavadní zástupce nacházel v karanténě. Žalobkyně ve správním řízení využila svého práva nechat se zastoupit, proto není případná ani polemika, zda se ona sama mohla nařízeného jednání účastnit.
34. Soud připouští, že by zástupce mohl správnímu orgánu následně obratem předložit sms s nařízenou karanténou a požadovat nařízení nového termínu jednání. Zástupci nicméně nebylo známo, jak s jeho žádostí bylo naloženo, vzhledem k doložení své omluvy mohl předpokládat, že žádosti bylo vyhověno. Skutečnost, že jednání nebylo odročeno a proběhlo bez jeho účasti, se dozvěděl až z prvostupňového rozhodnutí, které bylo krátce poté vydáno. Již z podaného odvolání bylo zřejmé, že omluva důvodná zcela jistě byla, tomuto měl být přizpůsoben další postup. Žalobkyni nic nebránilo doložit v odvolání

dodatečně důvod omluvy dalším důkazem, který v době před ústním jednáním ještě neměla k dispozici.

35. Podmínky pro konání ústního jednání bez účasti zástupce žalobkyně tedy nebyly splněny. Logický, a z hlediska práva jediný akceptovatelný, postup tak v této situaci spočíval v opětovném provedení ústního jednání, u kterého by byla zástupci žalobkyně umožněna účast. Jestliže se tak nestalo, správní orgány nepostupovaly v intencích shora citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2009, č. j. 7 As 28/2009-99, dle kterého je důležitost důvodu omluvy účastníka řízení z ústního jednání nutno hodnotit v kontextu dosavadního průběhu řízení (k tomu srov. rovněž rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2009, č. j. 7 As 9/2009-66, či ze dne 4. 8. 2015, č. j. 2 As 77/2015-38).
36. Nelze proto než konstatovat, že správní orgán I. stupně porušil ustanovení § 80 zákona o odpovědnosti za přestupky, jestliže omluvu zástupce žalobkyně z nařízeného jednání neuznal a věc projednal v jeho nepřítomnosti, ačkoliv k takovému postupu nebyly splněny zákonné podmínky. Pokud takový postup aproboval žalovaný, nemůže toto rozhodnutí z hlediska zákona obstát, neboť předmětné procesní pochybení mělo nepochybně vliv na zákonnost následně vydaných rozhodnutí správních orgánů. Soud proto napadené rozhodnutí žalovaného výrokem I. částečně zrušil podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., když došlo k podstatnému porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Z tohoto důvodu rozhodl soud bez nařízení jednání. Žalovaný v dalším řízení umožní zástupci žalobkyně účastnit se ústního jednání ve věci. Právním názorem, který soud vyslovil v tomto rozsudku, je správní orgán vázán (ust. § 78 odst. 5 s. ř. s.).
37. Žalobkyně požadovala zrušení celého napadeného rozhodnutí, namítala (byť poměrně obecně) i nezákonnost té části rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobkyně proti usnesení Magistrátu hlavního města Prahy, odboru dopravněsprávních činností, ze dne 8. 3. 2022, č. j. MHMP 412534/2022/Živ, a uvedené rozhodnutí potvrdil.
38. Žalobkyně v rámci podaného odvolání uvedla, že podává návrh podle § 41 správního řádu na navrácení v předešlý stav, kdy požadovala nařízení nového termínu jednání a stanovení nového termínu k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí.
39. Prvostupňový správní orgán o této žádosti rozhodl usnesením ze dne 8. 3. 2022 tak, že se návrhu nevyhovuje, žalovaný pak odvolání do tohoto usnesení v napadeném rozhodnutí zamítl výrokem II.
40. Rozhodnutí o nevyhovění žádosti o navrácení v předešlý stav je však samostatně vyloučeno ze soudního přezkumu, neboť nemá přímý dopad do hmotných práv účastníka, a může být správním soudem přezkoumáno v rámci řízení o žalobě proti konečnému rozhodnutí správního orgánu o odvolání (obdobně srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 9 As 88/2007-49, 1881/2009 Sb. NSS).
41. Soud z těchto důvodů v této části výrokem II. žalobu odmítl jako nepřípustnou dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 68 písm. e) s. ř. s., neboť jde o rozhodnutí předběžné povahy ve smyslu § 70 písm. b) s. ř. s.
42. O nákladech řízení soud ve výroku III. rozhodl dle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně byl ve věci samé úspěšná, proto jí přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Pokud jde o odmítavý

výrok, u něj by platilo, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, lze tak uzavřít, že žalobkyně byla v řízení zcela úspěšná a náleží jí plná náhrada nákladů řízení. Náklady vynaložené žalobkyní v tomto řízení představují soudní poplatek ve výši 3 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 29. června 2023

JUDr. Lenka Loudová v. r.
samosoudkyně